

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

22. oktober 2014 (*)

»Præjudiciel forelæggelse – fri udveksling af tjenesteydelser – restriktioner – skattelovgivning – indtægter hidrørende fra gevinster ved hasardspil – beskatningsforskel mellem de gevinster, der er opnået i udlandet, og de gevinster, som hidrører fra nationale spillesteder«

I de forenede sager C-344/13 og C-367/13,

angående anmodninger om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Commissione tributaria provinciale di Roma (Italien) ved afgørelser af 28. maj 2013, indgået til Domstolen den 24. juni og den 1. juli 2013, i sagerne

Cristiano Blanco (sag C-344/13),

Pier Paolo Fabretti (sag C-367/13)

mod

Agenzia delle Entrate – Direzione Provinciale I di Roma – Ufficio Controlli,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešić, og dommerne A. Ó Caoimh, C. Toader (refererende dommer), E. Jarašiūnas og C.G. Fernlund,

generaladvokat: P. Cruz Villalón

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Cristiano Blanco og Pier Paolo Fabretti ved avvocati M. Rosa og S. Cristaldi
- den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato G. De Bellis
- den belgiske regering ved L. Van den Broeck og J.-C. Halleux, som befuldmægtigede, bistået af advocaten P. Vlaemminck og R. Verbeke
- Europa-Kommissionen ved D. Recchia og W. Roels, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningerne om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 46 EF og 49 EF, nu artikel 52 TEUF og 56 TEUF.

2 Anmodningerne er blevet indgivet i forbindelse med to tvister mellem henholdsvis Cristiano Blanco og Pier Paolo Fabretti på den ene side og Agenzia delle Entrate – Direzione Provinciale I di Roma – Ufficio Controlli (herefter »Agenzia«) vedrørende deres skatteansættelser.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF af 26. oktober 2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme (EUT L 309, s. 15) fastsætter i sin artikel 2, stk. 1, nr. 3), litra f), at direktivet gælder for kasinoer.

Italiensk ret

4 Artikel 67, stk. 1, litra d), i decreto del Presidente della Republica n. 917 – Approvazione del testo unico delle imposte sui redditi (dekret nr. 917 fra republikkens præsident, der stadfæster lovbekendtgørelse om indkomstskat) af 22. december 1986 (almindeligt tillæg til GURI nr. 302 af 31.12.1986), i den affattelse, som var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagerne (herefter »DPR 917/86«), sidestiller »gevinster fra lotterier, præmiekonkurrencer, spil og væddemål, som arrangeres for offentligheden, samt præmier fra færdighedsspil eller præmier, der vindes ved lodtrækning«, med anden indtægt, der som sådan udgør en del af indkomstskattegrundlaget.

5 Dekretets artikel 69, stk. 1, fastsætter, at de i dekretets artikel 67, stk. 1, litra d), omhandlede præmier og gevinster »udgør indkomst for hele det i skatteperioden modtagne beløb, uden adgang til fradrag«.

6 Artikel 30, stk. 1, i dekret nr. 600 fra republikkens præsident af 29. september 1973 om indførelse af fællesbestemmelser på området for fastsættelse af indkomstskatten (almindeligt tillæg til GURI nr. 268 af 16.10.1973) bestemmer:

»[...] gevinster vundet ved lodtrækning, fra færdighedsspil, præmiekonkurrencer, tipning og væddemål, der udbetales af staten, af offentlige eller private juridiske personer og af personer som omhandlet i dette dekrets artikel 23, stk. 1, kildebeskattes, med mulighed for overvæltning af skatten, med undtagelse af de tilfælde, hvor kildekat allerede pålægges i medfør af andre bestemmelser. Kildekat pålægges ikke, hvis præmiernes samlede værdi [...] ikke overstiger 50 000 ITL [(25,82 EUR)]; såfremt den samlede værdi overstiger denne grænse, bliver hele beløbet kildebeskattet.«

7 Bestemmelsen finder imidlertid ikke anvendelse på de gevinster, der udbetales af italienske spillesteder, idet den kildekat, der i medfør af dekretets artikel 30, stk. 7, indeholdes i de af disse spillesteder udbetalte gevinster, indgår i afgiften på forestillinger, nu omdannet til den afgift på forlystelser, som blev indført ved lovdekret nr. 60 af 26. februar 1999 (GURI nr. 59 af 12.3.1999, s. 5).

8 I medfør af artikel 3 i decreto del Presidente della Republica nr. 640 – imposta sugli spettacoli (dekret nr. 640 fra republikkens præsident om afgiften på forestillinger) af 26. oktober

1972 (almindeligt tillæg til GURI nr. 292 af 11.11.1972), som ændret ved lovdekret nr. 60 af 26.2.1999, er de spillesteder, som skal betale afgiften på forlystelser, desuden fritaget for pligten til at overvælte samme skat på publikum, deltagere og spillere. Beregningsgrundlaget for denne afgift udgøres af indtægterne ved salg af billetter til publikum, den daglige fortjeneste mellem de inkasserede indsatser og de til vinderne i form af gevinster udbetalte beløb samt enhver anden indtægt med tilknytning til afholdelse af spil.

Twisterne i hovedsagerne og det præjudicielle spørgsmål

Sag C-344/13

9 Den 1. december 2011 meddelte Agenzia tre skatteansættelser for Cristiano Blanco, hvori han blev foreholdt ikke at have indgivet en selvangivelse for samtlige skatteår mellem 2007 og 2009 og for ikke at have angivet et beløb på 410 227 EUR i 2007, på 25 969 EUR i 2008 og på 46 028 EUR i 2009, svarende til gevinster opnået på kasinoer beliggende såvel i andre medlemsstater som i tredjelande. Agenzia har gjort gældende, at disse beløb skulle have indgået i Cristiano Blancos skattepligtige indkomst, fordi de udgør »anden indtægt« som omhandlet i artikel 67, stk. 1, litra d), i DPR 917/86. Følgelig blev der over for Cristiano Blanco fremsat krav om efterbetaling af 488 703,16 EUR for skatteåret 2007, 23 919,86 EUR for skatteåret 2008 og 41 291,89 EUR for skatteåret 2009 i indkomstskat for fysiske personer, tillægsskat og bøder.

10 Cristiano Blanco har indgivet flere klager over disse skatteansættelser. Disse klager er blevet forenet på grund af deres konneksitet for så vidt angår deres genstand og sagsøgeren i hovedsagens person. Sidstnævnte er for det første af den opfattelse, at de oplysninger, som Agenzia har støttet sig på, skal tages med forbehold, for så vidt som de hidrører fra et websted, der kun gengiver bruttogevinsterne, og som ikke tager højde for en række forhold, der påvirker disse gevinster, såsom praksissen med »stacking«, tab og udgifter. For det andet har Cristiano Blanco gjort gældende, at skatteansættelserne bl.a. tilsidesætter det princip om forbud mod dobbeltbeskatning, der er knæsat ved de internationale konventioner under henvisning til artikel 2 i den modelbeskatningsoverenskomst vedrørende indkomst og formue, som er udarbejdet af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD), det i artikel 56 TEUF fastsatte princip om fri udveksling af tjenesteydelser og det princip om ikke-forskelsbehandling, der er indført ved artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder samt ved artikel 18 TEUF og 49 TEUF. Cristiano Blanco har anført, at han er blevet forskelsbehandlet, idet gevinster opnået i Italien er fritaget for selvangivelsespligt og er ikke omfattet af indkomstskatten, da gevinster er underlagt kildeskat i form af substitutionsafgiften af forlystelser, og at gevinster opnået i andre lande ikke skal beskattes i Italien, for så vidt som der i disse lande allerede er indeholdt kildeskat heraf.

11 I denne forbindelse har Cristiano Blanco henvist til den sag, som han anser for at være tilsvarende, og som gav anledning til dom Lindman (C-42/02, EU:C:2003:613), hvori Domstolen fastslog, at artikel 49 EF er til hinder for en lovgivning i en medlemsstat, hvorefter gevinster fra lotterier, der afholdes i andre medlemsstater, anses for skattepligtig indkomst ved skatteansættelsen, hvorimod gevinster fra lotterier, der afholdes i den pågældende medlemsstat, er skattefrie. Cristiano Blanco er af den opfattelse, at den forelæggende ret skal afstå fra at anvende den nationale lovgivning som følge af dens diskriminerende karakter, der særlig er knyttet til dens modstrid med artikel 56 TEUF.

12 Agenzia har bestridt velbegrundetheden af klagerne og nedlagt påstand om, at de forkastes. Agenzia er af den opfattelse, at den har handlet i overensstemmelse med gældende lovgivning, og har generelt henvist til den mere detaljerede redegørelse i skatteansættelsen, hvori den har angivet, at sagsøgeren i hovedsagen har undladt at indgive en selvangivelse for de pågældende skatteår.

13 Den forelæggende ret har afvist påstanden om dobbeltbeskatning, idet den har gjort gældende, at der skal sondres mellem den afgift, som spillestedet skal erlægge, og den, som vinderen skal erlægge. Spillestedets og vinderens skattebidrag opkræves nemlig på forskellige afgiftsgrundlag.

14 Selv om denne ret har fastslået, at der foreligger en skattemæssig forskelsbehandling i forhold til, om spillegevinsterne er opnået i Italien eller i en anden medlemsstat, udgør denne forskelsbehandling kun en forbudt forskelsbehandling, såfremt der ikke foreligger grunde, der berettiger en sådan forskel.

15 Den forelæggende ret har gjort gældende, at det fremgår af Domstolens praksis, at en sådan forskelsbehandling kan anses for begrundet, hvis den henhører under en udtrykkelig undtagelsesbestemmelse, såsom artikel 52 TEUF, hvortil artikel 62 TEUF henviser, og hvis den tilsigter at sikre den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed, samtidig med at den forbliver i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og faktisk sikrer gennemførelsen af målet på en sammenhængende og systematisk måde.

16 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at den italienske lovgivning i den foreliggende sag, snarere end at beskytte de nationale spillesteder, tilsigter at forhindre hvidvaskning og selvhvidvaskning af penge i udlandet og at begrænse strømmen til udlandet eller indførslen i Italien af penge, hvis oprindelse ikke kan kontrolleres.

17 Den forelæggende ret finder det nødvendigt, at Domstolen foretager en præcis bedømmelse af de grunde, der har ført den nationale lovgiver til at vedtage en sådan lovgivning, og at den italienske regering sættes i stand til at redegøre for grundene til, at den har valgt at afgiftspålægge gevinster ved hasardspil opnået i udlandet.

18 På denne baggrund har Commissione tributaria provinciale di Roma besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er angivelsespligten for og beskatningen af gevinster, som personer med bopæl i Italien har vundet [ved] spille[steder] i medlemsstater i Den Europæiske Union, hvilket foreskrives i artikel 67, [stk. 1,] litra d), i [DPR 917/86], i strid med [...] artikel [56 TEUF], eller skal ordningen opfattes som begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed, således som omhandlet i [...] artikel [52 TEUF]?«

Sag C-367/13

19 Den 6. december 2011 forkyndte Agenzia en skatteansættelse for skatteåret 2009 for Pier Paolo Fabretti, hvori myndigheden fremsatte krav om betaling af 45 327,48 EUR med den begrundelse, at han havde undladt at angive et beløb på 52 000 EUR, som han havde vundet i poker på et kasino i en anden medlemsstat.

20 Pier Paolo Fabretti har af samme grunde som de af Cristiano Blanco anførte anfægtet denne skatteansættelse og påklaget den. Agenzia har over for Pier Paolo Fabretti anført argumenter, der svarer til dem, som den har gjort gældende over for Cristiano Blanco.

21 Commissione tributaria provinciale di Roma har med en formulering, der svarer til formuleringen i rettens første afgørelse, som gav anledning til sag C-344/13, begrundet behovet for en præjudiciel forelæggelse. Den har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål, som er identisk med det spørgsmål, der er formuleret i denne forelæggelsesafgørelse.

22 Ved kendelse afsagt af Domstolens præsident den 11. juli 2013 blev sagerne C-344/13 og C-367/13 forenet med henblik på den skriftlige forhandling, den mundtlige forhandling og dommen.

Om det præjudicielle spørgsmål

23 Med sit eneste spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 52 TEUF og 56 TEUF skal fortolkes således, at de er til hinder for en medlemsstats lovgivning, hvorefter gevinster ved hasardspil opnået ved nationale spillesteder ikke pålægges indkomstskat, hvorimod dette er tilfældet for gevinster ved hasardspil opnået i andre medlemsstater, og om der foreligger hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, som kan begrunde en sådan forskelsbehandling.

24 Indledningsvis bemærkes, at selv om direkte beskatning henhører under medlemsstaternes kompetence, skal de dog udøve kompetencen under overholdelse af EU-retten (jf. i denne retning dom Lindman, EU:C:2003:613, præmis 18 og den deri nævnte retspraksis).

25 For det første er den forelæggende ret i tvivl om, hvorvidt den i hovedsagerne omhandlede lovgivning udgør en restriktion for den frie udveksling af tjenesteydelser.

26 I denne henseende bemærkes, at den i artikel 56 TEUF fastsatte frie udveksling af tjenesteydelser ikke blot kræver afskaffelse af enhver form for forskelsbehandling til skade for en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat, på grundlag af dennes nationalitet, men også ophævelse af enhver restriktion – selv hvis den finder anvendelse uden forskel på såvel indenlandske tjenesteydere som tjenesteydere fra andre medlemsstater – der kan være til hinder for eller indebære ulemper for den virksomhed, som udøves af en tjenesteyder etableret i en anden medlemsstat, hvor den pågældende lovligt leverer tilsvarende tjenesteydelser, eller kan gøre denne virksomhed mindre tiltrækkende (jf. bl.a. dom Dirextra Alta Formazione, C-523/12, EU:C:2013:831, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis).

27 EUF-traktatens bestemmelser om den frie udveksling af tjenesteydelser finder som allerede fastslået af Domstolen anvendelse på en virksomhed, der består i at give personer mulighed for mod betaling at deltage i et pengespil (dom Zenatti, C-67/98, EU:C:1999:514, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis). Desuden omfatter den frie udveksling af tjenesteydelser såvel udbyderen som modtageren af tjenesteydelserne (dom Liga Portuguesa de Futebol Profissional og Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).

28 I hovedsagerne fremgår det af den forelæggende rets konstateringer og af den italienske regerings bemærkninger, at den nationale lovgivning pålægger gevinster opnået i hasardspilsetablissementer beliggende i Italien en kildebeskatning, der består i at beskatte disse etablissementer. Nærmere bestemt er de ved nationale spillesteder opnåede gevinster genstand for en indeholdelse, der beregnes i forhold til differencen mellem de inkasserede indsatser og de til spillerne i form af gevinster udbetalte beløb. Den italienske regering har præciseret, at gevinster

opnået ved disse spillesteder beliggende i Italien er fritaget for indkomstskat for at undgå en dobbeltbeskatning af de samme beløb ved spillestedet først, og derefter ved spilleren.

29 Gevinster hidrørende fra hasardspil og opnået ved spillesteder etableret i udlandet anses derimod for indtægter. Disse indtægter skal fremgå af selvangivelsen og er derfor underlagt indkomstskat.

30 Ved kun at indrømme indkomstskattefritagelse for spillegevinster opnået i den pågældende medlemsstat, undergiver denne nationale lovgivning således de tjenesteydelser, som afholdelsen af pengespil mod vederlag udgør, en forskellig skattemæssig behandling, alt efter om tjenesteydelsen udføres i den nævnte medlemsstat eller i andre medlemsstater (jf. i denne retning dom *Laboratoires Fournier*, C-39/04, EU:C:2005:161, præmis 15 og den deri nævnte retspraksis).

31 Som anført af sagsøgerne i hovedsagerne og af Europa-Kommissionen, vil en skattemæssig forskelsbehandling, hvorefter det alene er spillegevinster opnået i en anden medlemsstat, der anses for indkomstskattepligtige indtægter, desuden gøre det mindre attraktivt at bevæge sig til en anden medlemsstat med henblik på at spille hasardspil. De aftagere af de pågældende tjenesteydelser, som er bosiddende i den medlemsstat, hvor en sådan forskelsbehandling foreligger, afholdes nemlig fra at deltage i sådanne spil, hvis arrangører er etableret i andre medlemsstater, henset til den betydning, det for aftagerne har at have mulighed for at opnå skattefritagelser (jf. analogt domme *Vestergaard*, C-55/98, EU:C:1999:533, præmis 21, og *Kommissionen mod Danmark*, C-150/04, EU:C:2007:69, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

32 Den omstændighed, at udbydere af spil med hjemsted i denne medlemsstat pålægges en afgift som arrangører af pengespil, medfører ikke, at den i hovedsagerne omhandlede lovgivning mister sin åbenbart diskriminerende karakter, idet denne afgift som anført af den forelæggende ret ikke svarer til den indkomstskat, der pålægges gevinster fra skattepligtige personers deltagelse i hasardspil, der afholdes i andre medlemsstater (jf. i denne retning dom *Lindman*, EU:C:2003:613, præmis 22).

33 En national lovgivning som den i hovedsagerne omhandlede medfører derfor en diskriminerende restriktion for den frie udveksling af tjenesteydelser som sikret ved artikel 56 TEUF, såvel over for udbyderne som for aftagerne af disse tjenesteydelser.

34 For det andet skal det undersøges, om denne diskriminerende restriktion kan begrundes.

35 Den forelæggende ret og den italienske regering har anført, at den i hovedsagerne omhandlede nationale lovgivning tilsigter at forhindre hvidvaskning og selvhvidvaskning af penge i udlandet og at begrænse strømmen til udlandet eller indførslen i Italien af penge, hvis oprindelse er særligt usikker.

36 Som anført af denne regering har Domstolen gentagne gange fastslået, at bestemmelserne vedrørende hasardspil er et af de områder, hvor der mellem medlemsstaterne består store moralske, religiøse og kulturelle forskelle med hensyn til synspunkter. Så længe området ikke er harmoniseret på EU-plan, tilkommer det hver medlemsstat på disse områder i overensstemmelse med sine egne værdinormer at vurdere de krav, som måtte være nødvendige til beskyttelse af de omhandlede interesser (jf. bl.a. domme *Stanleybet International m.fl.*, C-186/11 og C-209/11, EU:C:2013:33, præmis 24, samt *Digibet og Albers*, C-156/13, EU:C:2014:1756, præmis 24).

37 Selv om Domstolen allerede nærmere har angivet en række tvingende almene hensyn, der kan påberåbes som begrundelse for en restriktion for den frie udveksling af tjenesteydelser, herunder forbrugerbeskyttelse, bekæmpelse af svig og forebyggelse af sociale problemer knyttet

til spil, kan disse formål imidlertid ikke påberåbes for at begrunde restriktioner, som finder anvendelse på en diskriminerende måde (dom Kommissionen mod Spanien, EU:C:2009:618, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

38 En diskriminerende restriktion er således kun forenelig med EU-retten, såfremt den henhører under en udtrykkelig undtagelsesbestemmelse såsom artikel 52 TEUF, hvortil artikel 62 TEUF henviser, og som har til formål at sikre den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed (jf. i denne retning bl.a. domme Kommissionen mod Tyskland, C-546/07, EU:C:2010:25, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis, samt Dickinger og Ömer, C-347/09, EU:C:2011:582, præmis 79).

39 Følgelig kan en national lovgivning som den i hovedsagerne omhandlede kun begrundes, hvis der herved forfølges mål svarende til hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed som omhandlet i artikel 52 TEUF. I øvrigt bemærkes, at de restriktioner, som medlemsstaterne pålægger, skal opfylde betingelserne om forholdsmæssighed. En national lovgivning er således kun egnet til at sikre gennemførelsen af det påberåbte mål, hvis den reelt opfylder hensynet om at nå målet på en sammenhængende og systematisk måde (jf. i denne retning domme Engelmänn, C-64/08, EU:C:2010:506, præmis 35, og Pfleger m.fl., C-390/12, EU:C:2014:281, præmis 43 og den deri nævnte retspraksis).

40 Inden for rammerne af et præjudicielt søgsmål ved Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF henhører fastlæggelsen af de mål, som den nationale lovgivning faktisk forfølger, under den forelæggende rets kompetence. Endvidere påhviler det også den forelæggende ret under hensyntagen til de af Domstolen givne anvisninger at efterprøve, om de restriktioner, som pålægges af den pågældende medlemsstat, opfylder de betingelser, der fremgår af Domstolens praksis, for så vidt angår deres forholdsmæssighed (jf. i denne retning dom Pfleger m.fl., EU:C:2014:281, præmis 47 og 48 og den deri nævnte retspraksis).

41 Hvad for det første angår de af den italienske regering påberåbte mål vedrørende forebyggelsen af hvidvaskning af penge og nødvendigheden af at begrænse strømmen til udlandet eller indførslen i Italien af penge med en usikker oprindelse, og uden at det er nødvendigt at afgøre, hvorvidt disse formål kan henhøre under den offentlige orden, er det indledningsvis tilstrækkeligt at konstatere, således som det fremgår af Domstolens praksis, at myndighederne i en medlemsstat ikke gyldigt kan antage, generelt og uden skelnen, at organer og enheder, der er hjemmehørende i en anden medlemsstat, er engageret i kriminelle aktiviteter (jf. i denne retning dom Kommissionen mod Spanien, EU:C:2009:618, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

42 Dernæst bemærkes, således som Europa-Kommissionen har anført, at den italienske regering ikke har ført bevis for, at selv om udbyttet af den organiserede kriminalitet i Italien udgør store beløb, er dette udbytte helt eller hovedsageligt genereret i udlandet.

43 Desuden forekommer det uforholdsmæssigt helt generelt at udelukke berettigelsen til en skattemæssig fritagelse, da dette går videre end nødvendigt for at bekæmpe hvidvaskningen af penge, idet medlemsstaterne har andre midler til rådighed i denne henseende, såsom direktiv 2005/60, der tilsigter at bekæmpe hvidvaskningen af penge, og som i medfør af sin artikel 2, stk. 1, nr. 3), litra f), gælder for kasinoer.

44 Endelig kan det ikke udelukkes, at bekæmpelsen af ludomani henhører under beskyttelsen af den offentlige sundhed (jf. i denne retning dom Kommissionen mod Spanien, EU:C:2009:618, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis) og herved kan begrunde en diskriminerende restriktion for den frie udveksling af tjenesteydelser.

45 Som anført af den belgiske regering har Domstolen nemlig gentagne gange fremhævet den

særlige karakter af hasardspilsområdet, hvor anvendelsen af en fri og ufordrejet konkurrence på dette meget særlige marked for hasardspil – dvs. blandt flere erhvervsdrivende, som har bevilling til at drive de samme hasardspil – til forskel fra indførelsen af en sådan konkurrence på et traditionelt marked kan have en skadelig virkning som følge af, at disse erhvervsdrivende ville være tilbøjelige til at konkurrere om mest opfindsomt at gøre deres spil mere tiltrækkende end deres konkurrenters og derved at forøge forbrugernes udgifter til spil såvel som deres risiko for afhængighed heraf (jf. bl.a. domme *Pfleger m.fl.*, EU:C:2014:281, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis, samt *Digibet og Albers*, EU:C:2014:1756, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).

46 Under omstændigheder som de i hovedsagerne omhandlede er en medlemsstats afgiftspålæggelse af gevinster hidrørende fra hasardspilsetablissementer beliggende i andre medlemsstater og fritagelsen for sådanne gevinster hidrørende fra spillesteder beliggende på dens eget område imidlertid ikke egnet til på sammenhængende vis at sikre virkeliggørelsen af målet om bekæmpelse af ludomani, idet en sådan fritagelse nemlig kan tilskynde forbrugerne til at deltage i hasardspil, der gør det muligt for dem at være omfattet af en sådan fritagelse (jf. i denne retning dom *Kommissionen mod Spanien*, EU:C:2009:618, præmis 41).

47 Det følger heraf, at den i hovedsagerne omhandlede diskrimination ikke er begrundet i artikel 52 TEUF's forstand.

48 Det følger derfor af samtlige ovenstående betragtninger, at det forelagte spørgsmål skal besvares med, at artikel 52 TEUF og 56 TEUF skal fortolkes således, at de er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der pålægger gevinster ved hasardspil opnået ved spillesteder beliggende i andre medlemsstater indkomstskat, og som fritager tilsvarende indtægter for denne skat, når de hidrører fra spillesteder beliggende på dens eget område.

Sagsomkostninger

49 Da sagernes behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

Artikel 52 TEUF og 56 TEUF skal fortolkes således, at de er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der pålægger gevinster ved hasardspil opnået ved spillesteder beliggende i andre medlemsstater indkomstskat, og som fritager tilsvarende indtægter for denne skat, når de hidrører fra spillesteder beliggende på dens eget område.

Underskrifter

** Processprog: italiensk.